

*Затверджено та введено в дію рішенням
вченої ради Національної академії
Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького від 28.01.2019
року № 7*

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ НА ПЛАГІАТ В НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок перевірки наукових текстів на плагіат (далі – Порядок) розроблено на основі до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Методичних рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності», Статуту Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (далі – НАДПСУ) та Положення про академічну доброчесність у Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького», введеному в дію наказом ректора № 316 від 26 грудня 2018 року, а також з урахуванням досвіду в цій сфері Національних і державних університетів України та інших закладів вищої освіти.

1.2. Цей Порядок регламентує процедури проведення перевірки наукових текстів (дисертацій, монографій, наукових статей, кваліфікаційних випускних робіт), виконаних науковими, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти НАДПСУ та інших ЗВО, що подають свої матеріали в НАДПСУ на наявність запозичень з використанням:

антиплагіатної інтернет-системи «Unicheck»;

програмного забезпечення «Детектор плагіату» – «Plagiarism Detector» в мережі Інтранет.

1.3. Процедурі обов'язкової перевірки підлягають такі види робіт:
автореферати та рукописи дисертацій на здобуття ступеня доктора наук і доктора філософії, що подаються до захисту;

рукописи монографій, поданих на розгляд вченої ради НАДПСУ щодо надання рекомендації до друку;

рукописи статей, поданих до публікування в наукових періодичних видань НАДПСУ;

рукописи кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні.

1.4. Завданням антиплагіатної перевірки є визначення ступеня подібності тексту наукової роботи до текстів документів, що містяться в

базах даних НАДПСУ та в Інтернеті. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, не можуть бути кваліфіковані (прийняті до розгляду) як такі, що містять плагіат. Рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених антиплагіатними системами, приймають експертні комісії, що створюються відповідно до виду наукового тексту, який підлягає перевірці.

1.5. Контактною особою між НАДПСУ і компанією ТОВ «Антиплагіат», що надає послуги системи виявлення текстових збігів та запозичень, з усіх технічних питань функціонування Антиплагіатної системи і координатором роботи з перевірки академічних текстів в НАДПСУ є Адміністратор антиплагіатної системи. Обов'язки Адміністратора антиплагіатної системи покладаються наказом ректора на начальника науково-дослідного чи одного з працівників зазначеного відділу (за його згодою).

Перевірку на можливу наявність у тексті чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на авторів здійснює відповідальна особа за перевірку текстів на академічний плагіат (далі – відповідальна особа), призначена наказом ректора. Обов'язки відповідальної особи наказом ректора покладаються (за їхньою згодою) на науково-педагогічних, наукових або інших працівників НАДПСУ, секретаря вченої ради, секретаря спеціалізованої вченої ради або членів спеціалізованої вченої ради та редколегії.

2. ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ОСІБ

2.1. Обліковий запис Адміністратора антиплагіатної системи створюється представником компанії ТОВ «Антиплагіат». Відкриття облікового запису відповідальним особам проводиться Адміністратором антиплагіатної системи.

2.2. За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи. Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат (підтримуються формати файлів .doc, .docx, .pdf, що не містять елементів захисту).

2.3. Під час підготовки файлу роботи забороняється використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема забороняється заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення; заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кирилических букв на відповідні латинські і навпаки); вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

У випадку виявлення факту спроби обману під час перевірки на наявність академічного плагіату в поданих роботах приймається негативний висновок зі складанням відповідного протоколу і така робота не приймається до захисту (не рекомендується до публікування).

2.4. Відповідальна особа після отримання файлів робіт від авторів

проводить перевірку на академічний плагіат за такою процедурою:
 авторизується в Інтернет-сервісі перевірки на плагіат;
 завантажує файли робіт на сервер Інтернет-сервісу (Інтранет-сервісу)
 через відповідний Веб-інтерфейс;
 перевіряє завантажені файли робіт з внутрішньою базою документів
 НАДПСУ або з Інтернет-ресурсами в Інтернет-сервісі (Інтранет-сервісі);
 зберігає на локальних носіях розширені електронні звіти щодо
 результатів перевірки, у яких міститься інформація про відсоток унікальності
 робіт.

2.5. Відповідальні особи несуть відповідальність за:
 невідповідність поданих паперових та електронних версій робіт;
 подання в звіті недостовірної та неправдивої інформації;
 невчасну перевірку роботи на плагіат та формування звітів подібності
 за умови дотримання термінів подачі тексту роботи автором.

2.6. Адміністратор системи здійснює вибіркочку перевірку поданих
 відповідальними особами звітів подібності та рішень експертних комісій.

3. ОЦІНКА РІВНЯ ОРИГІНАЛЬНОСТІ ТА УМОВИ ВИЗНАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ПРАВОМІРНИМИ

3.1 У системі запобігання академічного плагіату НАДПСУ в якості
 критерію оригінальності творів використовується показник рівня
 оригінальності тексту у відсотках, отриманих за допомогою програмно-
 технічних засобів перевірки на плагіат і зменшений на відсоток правомірних
 запозичень.

3.2 Для наукових робіт рекомендованою є шкала оцінки залежно від
 кількісного показника рівня оригінальності твору:

Для авторефератів та дисертацій	Для монографій та рукописів наукових статей	Рівень оригінальності твору	Рекомендована дія
понад 85 %	понад 80%	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної ради
від 70% до 85%	від 60 % до 80%	Задовільний	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної ради, яка визначає необхідність повторної перевірки

Для авторефератів та дисертацій	Для монографій та рукописів наукових статей	Рівень оригінальності твору	Рекомендована дія
від 50% до 70%	від 40% до 60%	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору
менше 50%	менше 40%	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається

3.3 Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);

усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань; належним чином оформлені цитуваннями;

самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах), якщо воно допускається редакційною політикою видання.

3.4. Показники оригінальності (унікальності) наукових та академічних текстів (у %) можуть бути змінені за рішенням вченої ради НАДПСУ та фіксуються у відповідному протоколі засідання з урахуванням специфіки спеціальностей із зазначенням підстав такої зміни, але не може бути суттєво нижчою за рекомендовані. Ця норма доводиться до відома здобувачів (авторів).

3.5. Отримані результати у звітах щодо перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи експертних комісій залежно від виду наукового або академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього порядку. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту може прийняти лише експертна комісія, це рішення обов'язково має бути аргументовано і зафіксовано в протоколі (висновку).

4. ПЕРЕВІРКА РУКОПИСІВ ДИСЕРТАЦІЙ

4.1. Перевірка рукописів дисертацій здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук та доктора філософії (далі здобувачів) на академічний плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі внутрішньої бази НАДПСУ і відкритих Інтернет-ресурсів та є обов'язковою умовою прийняття

їх до розгляду спеціалізованою вченою радою.

4.2. Перевірка рукописів дисертацій на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача наукового ступеня за формою, поданою у додатку А.

4.3. Відповідальними особами за перевірку рукописів дисертацій на академічний плагіат є вчені секретарі спеціалізованих вчених рад НАДПСУ або інші члени ради, затверджені наказом ректора за поданням Голови спеціалізованої вченої ради.

4.4. Для перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат здобувач разом з поданням дисертації для попереднього розгляду в спеціалізовану вчену раду не пізніше за 10 календарних днів до її засідання:

готує файл дисертації у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

подає готовий файл дисертації відповідальній особі;

подає відповідальній особі заяву щодо перевірки рукопису дисертації на академічний плагіат.

4.5. Для проведення перевірки на плагіат відповідальна особа:

перевіряє дисертації в Інтернет-сервісі в термін не більше 3 днів з дня отримання рукопису дисертації та заяви здобувача;

надає голові спеціалізованій вченій раді електронний звіт щодо результатів перевірки.

4.6. Голова спеціалізованої вченої ради на підставі поданого звіту приймає відповідне рішення щодо подальшої процедури розгляду рукопису. Якщо рівень оригінальності тексту в рукописі задовільний чи високий Голова спеціалізованої вченої ради призначає експертну комісію, до складу якої входять не менше трьох членів спеціалізованої вченої ради зі спеціальності, за якою подана дисертація. Експертна рада у разі потреби приймає рішення щодо необхідності повторної перевірки в термін не більше трьох календарних днів і фіксує своє рішення в письмовій формі з обґрунтуванням підстав прийняття рукопису до розгляду або передання на повторну перевірку.

4.7. Роботи з низьким рівнем оригінальності повертаються здобувачу на доопрацювання за умови обов'язкової повторної перевірки рукопису дисертації. Лише після цього рукопис подається на розгляд експертній комісії.

4.8. Роботи з неприйнятним рівнем оригінальності до розгляду спеціалізованою вченою радою не приймаються.

4.9. Результати розгляду дисертаційної роботи експертною комісією оформлюються в письмовому вигляді відповідно до затвердженого зразка в двох екземплярах.

4.10. Голова спеціалізованої вченої ради інформує членів ради про результати перевірки під час попереднього розгляду дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.

4.11. Відповідальна особа по завершенню процедури перевірки

рукопису дисертації, включаючи повторну перевірку за її наявності, в обов'язковому порядку передає звіт подібності та рішення експертної комісії Адміністратору антиплагіат-системи НАДПСУ.

5. ПЕРЕВІРКА РУКОПИСІВ МОНОГРАФІЙ, НАДАНИХ НА РЕКОМЕНДАЦІЮ ДО ДРУКУ

5.1. Перевірка рукописів монографій на академічний плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі внутрішніх баз НАДПСУ і відкритих Інтернет-ресурсів та є обов'язковою умовою прийняття їх до розгляду вченої радою НАДПСУ.

5.2. Перевірка рукописів монографій проводиться на підставі заяви автора(ів) (за формою, поданою у додатку Б).

5.3. Відповідальною особою за перевірку рукописів монографій є секретар вченої ради НАДПСУ.

5.4. Перед перевіркою на академічний плагіат автор(и) монографії: готує файл рукопису у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат; подає готовий файл рукопису відповідальній особі.

5.5. Для проведення перевірки на академічний плагіат відповідальна особа після отримання файлу рукопису та заяви від автора(ів) у термін до 5 календарних днів:

перевіряє рукописи з Інтернет-ресурсами в Інтернет-сервісі;

повідомляє начальника факультету, кафедри чи відділу, де працює автор поданої на перевірку монографії, про показник (відсоток) унікальності рукопису та надає розширений електронний звіт щодо результатів перевірки.

5.6. Начальник факультету, кафедри чи відділу на підставі поданого звіту приймає відповідне рішення щодо подальшої процедури розгляду рукопису. У випадку низького рівня оригінальності тексту поданого рукопису обов'язково проводиться повторна перевірка після доопрацювання автором (авторами). Повторна перевірка здійснюється у термін не більше 3 календарних днів з надходження виправленої версії рукопису. Лише після цього рукопис подається на розгляд вченої ради НАДПСУ.

6. ПЕРЕВІРКА РУКОПИСІВ СТАТЕЙ У ФАХОВИХ ВИДАННЯХ НАДПСУ

6.1. Перевірка рукописів статей періодичних наукових видань на академічний плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів на основі відкритих Інтернет-ресурсів.

6.2. Перевірку на академічний плагіат рукописів статей здійснюють відповідальні секретарі редколегій періодичних наукових видань НАДПСУ.

6.3. Інформація про факт перевірки розміщується на сайті наукового видання.

6.4. Показники оригінальності (унікальності) рукописів статей (у %)

встановлюється для кожного періодичного наукового видання та фіксуються у редакційній політиці.

6.5. Для подання на опублікування у періодичному виданні рукописів статей автор(и):

готує файл рукопису статті у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат;

подає готовий файл рукопису статті відповідальному секретарю.

6.6. Для проведення перевірки на академічний плагіат відповідальний секретар після отримання рукописів статей від автора(ів) у термін до 3 календарних днів:

перевіряє рукопис статті в Інтернет-сервісі;

повідомляє відповідального редактора наукового видання про показник (відсоток) унікальності рукопису статті та надає розширений електронний звіт щодо результатів перевірки.

6.7. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються при прийнятті редколегією видання рішення про допущення рукопису статті до публікування. Рукописи з неприйнятним або низьким рівнем оригінальності не приймаються до розгляду, інші рукописи розглядаються редколегією відповідно до встановленої нею політики видання.

6.8. Автори рукописів та головні редактори періодичного наукового видання несуть персональну відповідальність за публікацію рукописів наукових статей, що не пройшли перевірку на академічний плагіат.

7. ПЕРЕВІРКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ВИПУСКНИХ РОБІТ

7.1. Перевірка кваліфікаційних випускних робіт здійснюється за допомогою програмного забезпечення «Детектор плагіату» – «Plagiarism Detector» в Інтранет-сервісі у визначені терміни.

7.2. Відповідальною особою за перевірку кваліфікаційних випускних робіт є спеціально уповноважений представник кафедри.

7.3. Перед перевіркою на академічний плагіат автор кваліфікаційної випускної роботи готує файл з кваліфікаційною випускною роботою у форматі, прийнятному для перевірки на плагіат і подає відповідальній особі.

7.4. Відповідальна особа після отримання файлу з кваліфікаційною випускною роботою у термін до 5 календарних днів:

здійснює перевірку за допомогою програмного забезпечення «Детектор плагіату» – «Plagiarism Detector»;

видає слухачу довідку за особистим підписом із зазначенням показника оригінальності тексту (додаток В).

7.5. У випадку низького рівня оригінальності тексту кваліфікаційної випускної роботи відповідальна особа повідомляє начальника кафедри, який приймає рішення щодо повторної процедури перевірки роботи після її доопрацювання автором.

8. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

8.1. Розгляд апеляції здобувачів (авторів) здійснюється апеляційною комісією на чолі із заступником ректора (проректора) з наукової роботи, склад якої затверджується наказом ректора.

8.2. У випадку незгоди з рішенням вченої ради, спеціалізованої вченої ради, редколегії, кафедри здобувач вищої освіти має право у триденний термін подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови апеляційної комісії.

8.3. Голова апеляційної комісії НАДПСУ проводить засідання у тижневий термін з моменту подання заяви.

8.4. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні.

8.5. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

8.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує остаточний висновок, який підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник (за наявності).

9. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОРІВ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

9.1. У випадку неправомірного використання запозиченого матеріалу без посилання на автора або джерело запозичення кваліфікаційна випускна робота, кандидатська чи докторська дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії її розгляду без права захисту.

9.2. Встановлення фактів плагіату в наукових текстах здобувачів вищої освіти, що опубліковані без перевірки, є підставою для заборони автору включати такі твори у перелік своїх наукових та науково-методичних публікацій.

9.3. Відповідно до правил, встановлених ч. 6 ст. 6 ЗУ «Про вищу освіту», до захисту допускаються дисертації (кваліфікаційні випускні роботи), виконані здобувачами вищої освіти самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (кваліфікаційній випускній роботі) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного ступеня вищої освіти. Виявлення академічного плагіату в захищеній дисертації (кваліфікаційній випускній роботі) є підставою для скасування рішення про присудження відповідного ступеня вищої освіти та видачу диплома.

9.4. Скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора наук або доктора філософії в разі виявлення академічного плагіату здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за поданням Комітету з питань етики у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.

9.5. НАДПСУ залишає за собою право звернутися до відповідних

органів щодо позбавлення наукового ступеня або вченого звання осіб, в академічних текстах яких виявлено плагіат.

9.6. Виявлення фактів плагіату наукових та науково-педагогічних працівників НАДПСУ враховується при продовженні дії контракту.

9.7. Науково-педагогічні та наукові працівники, здобувачі вищої освіти, члени спеціалізованих вчених рад, рецензенти та офіційні опоненти несуть особисту відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності передбачену законодавством України та Положенням «Про виявлення та запобігання академічному плагіату»

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1 Порядок набуває чинності з дати його затвердження наказом ректора.

10.2. Всі зміни та доповнення до Порядку затверджуються наказом ректора.

10.3. Відповідальність та контроль за виконанням Порядку несуть посадові особи НАДПСУ відповідно до їх функціональних обов'язків.

Додаток А

Зразок заяви здобувача ступеня доктора філософії / доктора наук

Голові спеціалізованої вченої ради

здобувача освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» («доктор наук»)

Заява

З правилами чинного Положення «Про виявлення та запобігання академічного плагіату в НАДПСУ», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в прийнятті роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в роботах здобувачів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» («доктор наук») оповіщений (а) та надаю свою згоду на обробку та збереження НАДПСУ моєї роботи в Базі даних навчального закладу. Також надаю НАДПСУ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки НАДПСУ надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

Додаток Б

Зразок заяви авторів рукописів монографій, поданих на рекомендацію до друку

*Голові вченої ради Національної академії ДПС України
імені Богдана Хмельницького*

автора (авторів) _____ назва рукопису _____

Заява

З правилами чинного Положення «Про виявлення та запобігання академічного плагіату в НАДПСУ», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови у затвердженні для друку рукопису монографії та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в рукописах монографій оповіщений (а) та надаю свою згоду на обробку та збереження НАДПСУ тексту монографії в Базі даних навчального закладу. Також надаю НАДПСУ право на передачу тексту монографії для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання рукопису для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Монографія для перевірки НАДПСУ надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

Додаток В

Довідка

про результати перевірки оригінальності кваліфікаційної випускної роботи
(перевірка виконана за допомогою ПЗ «Детектор плагіату» - «Plagiarism Detector»)

ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ

_____ (посада, НГ №, в/зв, ПРІЗВИЩЕ Власне ім'я, рік
вступу)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

_____ (назва)

КАФЕДРА

_____ (назва)

ВІДОМОСТІ ПРО ФАЙЛ РОБОТИ

_____ (link)

ВІДОМОСТІ ПРО ФАЙЛ ЗВІТУ ПРО ОРИГІНАЛЬНІСТЬ

_____ (link)

ОРИГІНАЛЬНІСТЬ ТЕКСТУ _____ %

_____ (відсотків)

НЕОРИГІНАЛЬНИЙ ТЕКСТ _____ посилання на
відповідні джерела

_____ (має або не має)

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА

_____ (в/зв, підпис, Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ДАТА ПЕРЕВІРКИ _____